

Özet

1. İslam'ın Aydınlik Yolu: Hidayet

Hidayet Kavramı:

Kelime Anlamı

Güzel bir şekilde yol göstermek.

Terim Anlamı

- Yüce Allah'ın insana dünya ve ahirette huzurun kaynağı olan yolu göstermesidir.
- Allah'ın (c.c.) insanlara akıl, düşünme, öğrenme gibi yetenekler vermesi ve insanların da bunları kullanarak doğru yolu bulmasıdır.
- Günahlarla iç içe bir hayat yaşayan kimsenin günahları terk etmesi ve yaşantısını Allah'ın (c.c.) rızasına uygun hâle getirmesidir.
- Müslüman olmayan bir kimsenin İslam dinine girmesidir.

Hidayetin zıddı; dalalettir.

Dalalet kavramının iki anlamı vardır:

- doğru yoldan sapmak,
- ilahî buyruklara aykırı davranmak.

Hidâyetin Zıddı Olan Dalâlete Düşmenin Sebepleri:

- İlâhi lütuftan mahrum kalmak
- Ataların dinine ve geleneklere körü körüne bağlılık
- Gâflet
- Nifak/İkiyüzlülük
- Şeytanın tahrikleri
- Allah'a kavuşma günü olan âhireti düşünmemek.

Dalaletten Hidayete Giden Yol Tövbe İle Başlar.

Tövbe; dönüş, günahattan pişmanlık, günahı terk etme, vazgeçme anlamlarına gelmektedir.

İnsanın, işlediği günahlarından dolayı pişman olup bir daha aynı günahları yapmamaya karar vererek vazgeçmesidir.

Yüce Allah'ın emirlerine aykırı bir söz ve davranıştan dolayı yeniden Allah'ın emrine, korumasına dönme; bir daha günahlara dönmeme konusunda Allah'tan özür dileme anlamına gelir.

Hidayetin Kaynağı

Yüce Allah; nimetlerine şükredeni, emirlerini yerine getireni, hata yaptığında tövbe edeni, adaletli ve dürüst olanı, birliğini tanıyıp ihlasla O'na kul olanı hidayete kavuşturur.

Özet

Hidayet ve Özgür İrade:

İrade Kavramının 3 tanımı:

- Yüce Allah'ın dilemesi, tercih etmesi ve dilediğini yerine getirmesi.
- Seçme, tercih etme, isteme, dileme, arzu etme, karar verme.
- Akıl düşünüp karar vermesi, farklı yollardan birini tercih edebilmesi.

Akıllı ve irade sahibi olarak yaratılan insan, hakkı batıldan ayırma kabiliyetine de sahiptir. Yüce Allah, kullarının dalalet / sapkınlığa düşmesini istemez ancak akıl ve irade verilen insan, hidayete veya dalaletle yönelmede serbest bırakılmıştır.

İnsan, Allah'a iman edebilecek fıtratta yaratılmıştır. Eğer insan bu fıtrat üzere yürümezse sapkınlığa ve bâtıla düşmüş olur. Hidayete ulaşamayan insanlar haktan uzaklaşmış ve bâtıla düşmüş olurlar.

Hak; gerçek, gerçeğe uygun, doğru, İslam ve Kur'an-ı Kerim anlamlarına gelmektedir.

Batıl; yok olup giden, gerçek ve doğru olmayan, boş şey, hükümsüz, hikmetsiz ve temelsiz anlamlarındadır. Yüce Allah'ın peygamberleri aracılığıyla bildirmiş olduğu dine uymayan her türlü inanç, fikir ve davranışı kapsamaktadır.

Hidayet Rehberi: Kur'an ve Hz. Muhammed (s.a.v.)

Yüce Allah, kitap ve peygamber göndermek suretiyle hidayet ve dalalet yollarını açıklamıştır. Kur'an'ı açıklayan, yaşayan ve tebliğ eden Hz. Muhammed (s.a.v.) Allah'ın doğru yolu göstermek için göndermiş olduğu bir hidayet rehberidir. Kişi özgür iradesiyle Yüce Allah'ın göndermiş olduğu kitaba ve Peygambere uyarsa Allah'ın hidayet verdiği kişilerden olur.

«Bu kitap ki; doğruluğu konusunda hiç şüphe yoktur. Gereği gibi sakınanlar için Allah'tan bir hidayettir.»

Bakara suresi, 2.ayet.

2. Allah'ı Görüyormuşçasına Yaşamak: İhsan

İhsan Kavramı:

Kelime Anlamı

İyilik etme, iyi ve güzel davranma, bağışlama, ikram etme anlamlarına gelir.

Terim Anlamı

İnsanın daima Allah'ın (c.c.) huzurunda olduğunu bilmesi ve O'nu görüyormuş gibi yaşamasıdır.

Özet

İhsan Kavramının İki Yönü:

Kur'an-ı Kerim'de ve hadislerde ihsan kavramı, hem Allah (c.c.) için hem de insanlar için kullanılmaktadır.

İnsan için kullanıldığında; kulun Allah'a (c.c.) karşı hissettiği derin saygı ve itaat ile bunların sonucunda oluşacak iyi davranışları kapsar.

Yüce Allah için kullanıldığında; O'nun kusursuz yaratıcılığını ve kullarına karşı cömertliğini ifade eder.

“Allah (c.c) şüphesiz adaleti, ihsanı (iyilik yapmayı), yakınlarla yardım etmeyi emreder; hayasızlığı, fenalığı ve haddi aşmayı yasaklar. Tutasınız diye size öğüt verir.”

(Nahl suresi,

17. ayet.)

Muhsin:

Allah'ı (c.c) her an görüyormuş gibi yaşayan kişilere **Muhsin** denilir.

İhsan Sahibi Olan Kişi Neler Yapar?

- Her an Yüce Allah'ın huzurunda olduğunun bilinciyle yaşar.
- Bütün amellerini samimiyetle yerine getirmeye çalışır.
- Allah'ın hoşlanmadığı kötü söz ve fiillerden kaçınır.
- Gurur ve kibre kapılmadan çevresindeki tüm insanlara karşı alçak gönüllü, kibar ve saygılı olur.
- Yaptığı işleri en güzel şekilde yapmak için gayret gösterir.

Muhsinlerin Özellikleri:

- Yardımsever
- Öfkesine hâkim olan
- Affedici
- İşini güzel yapan
- Sabırlı
- Güzel söz söyleyen
- Aşırılıkta kaçınan
- Kararlı
- Cesaret

3. Allah İçin Samimiyet: İhlas

İhlas:

Kelime Anlamı

Samimiyet, içtenlik ve karşılık beklemeden duyulan sevgidir.

Özet

Terim Anlamı

İnsanın bütün söz, inanç ve ibadetlerinde yalnızca Yüce Allah'ın rızasını gözetmesidir İhlasın zıddı riyadır.

Riya sözlükte gösteriş, iki yüzlülük, özü sözü bir olmamak gibi anlamlara gelir.

Dinî terim olarak riya; Allah rızası için yapılması gereken ibadetleri ve davranışları, insanlara gösteriş için yapıp kendini beğendirme isteği, ibadetleri Allah'tan başkasına sunmak anlamlarında kullanılır.

HADİS

«Rasulullah (s.a.v.) üç sefer "Din nasihattir, samimi olmaktan ibarettir.» diye buyurdu. Ashab: «Ey Allah'ın Resülü! Kime karşı?» diye sordular.

Peygamberimiz şöyle cevap verdi:

«Allah'a, Kitab'ına, Müslüman idarecilere ve Müslümanların geneline karşı samimi olmaktadır.» (Tirmizî, Birr, 17.)

İbadetlerin Kabul Olma Şartları:

1. İmanlı olarak yerine getirmek
2. Yüce Allah'ın emrettiği şekilde yerine getirmek
3. İhlas ve samimi bir niyetle yapmak

Göz ve Optik Araçlar

İHLAS

Allah'a
Karşı

Kuran'a
Karşı

Müslümanlara
Karşı

Müslüman
İdarecilere Karşı

İbadetlerde İhlas:

Hz. Muhammed (s.a.v.) «Şüphesiz ki, Allah sizin suretlerinize ve mallarınıza bakmaz; lâkin kalplerinize ve amellerinize bakar.» hadisiyle ibadetlerdeki niyetin önemini belirtmiştir. (Müslim, İmâre, 10.)

Hz. Muhammed (s.a.v.) aynı zamanda ibadetlerin niyetlere göre olduğunu belirtmiş, kişinin namaz, oruç ve zekatının Allah katındaki değerinin; bu ibadetleri Allah rızası için yapıp yapmadığına bağlı olduğunu ifade etmiştir.

İnsanî İlişkilerde İhlas:

- Toplumda ihlas ve samimiyet üzerine kurulan ilişkilerde adalet, dürüstlük, merhamet, dayanışma gibi değerler ortaya çıkar.
- İnsanların birbirleriyle sadece çıkar ve menfaatleri için kurduğu ilişkiler samimiyetten uzaktır ve güvensiz bir toplumun oluşmasına sebep olur.

4. Allah'ın Emir ve Yasaklarına Riayet: Takva

Takva Kavramı:

Kelime Anlamı

Bilinçli davranmak, uyanık ve dikkatli olmak, sakınmaktır.

Terim Anlamı Yüce Allah'a iman edip dinin emir ve yasaklarına uyarak Allah'a karşı gelmekten sakınmak; dünya ve ahirette insana zarar verecek inanç, söz ve davranışlardan uzak durmaktır.

Özet

AYET

“Allah katında en değerli olanınız; O’na karşı gelmekten en çok sakınanınızdır.”
(Hucurat suresi 13. ayet.)

AYET

“Şüphesiz Allah, takva sahipleri ve iyilikte bulunanlarla beraberdir.”
(Nahl suresi 128. ayet.)

Takva Elbisesi:

Takva sahibi kişi, günahlardan kaçınır ve büründüğü takva elbisesi ile her türlü kötülükten korunmaya çalışır. Elbisenin bedenimizi kapatıp koruduğu ve süslediği gibi takva da; günah duygularımızı örtüp kapatan, dizginleyen ve böylece günah işlemeyi önleyen koruyucu bir zırh gibidir.

Takva kişinin benliğine aşama aşama yerleşir.

Takva'nın Basamakları

- Takvanın ilk basamağı, insanın küfürden ve şirkten nefisini korumasıyla başlar.
- İkinci basamağı; haramlardan kaçınıp farzları yerine getirmekle gelişir.
- Üçüncü basamak; müminin, bütün benliği ile Yüce Allah'a dönmesi, her anını ibadet bilinci ile yaşamasıyla meydana gelir.

Muttaki:

Allah'ın (c.c.) rızasına uygun olarak yaşayan takva sahibi Müslümana denir.

Muttakilerin Özellikleri

Allah'a itaat eden	Tövbe eden
Allah'a saygılı olan	Dürüst
Günahlardan kaçınan	Sözünde duran
Gayba inanan	Adaletli
Namazı kılan	Cihat eden
Yardımsaver	Affeden
İnfak eden	Öfkesini yenebilen

Özet

Takva; Dikenli Bir Yol..

«Hz. Ömer (r.a.), bir gün Übey bin Kâ'b'a (r.a.) takvanın ne olduğunu sorar.

Übey - Sen hiç dikenli bir yolda yürüdün mü ey Ömer?

H.z. Ömer - Evet, yürüdüm.

Übey - Peki, ne yaptın?

H.z. Ömer - Elbisemi topladım ve dikenlerin bana zarar vermemesi için bütün dikkatimi sarf ettim.

Übey - İşte takva budur!»

(İbn-i Kesîr, Tefsîru'l-Kur'âni'l-Azîm.)

Göz ve Optik Araçlar